

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 19. januar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 19. januara 2012. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU REPUBLIKE SRBIJE ZA ZAŠTITNE MERE ZA
SVEDOKA DST-074**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Vlada Republike Srbije

posredstvom Ambasade Republike
Srbije u Kraljevini Holandiji

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA I ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Dana 15. jula 2011. godine, Republika Srbija (dalje u tekstu: Srbija) zatražila je da se svedoku DST-074, Nebojši Bogunoviću (dalje u tekstu: Svedok) odobri da svedoči pod pseudonimom i na zatvorenoj sednici kako bi se zaštitili državni bezbednosni interesi (dalje u tekstu: Zahtev).¹ U prilog svom Zahtevu, Srbija navodi da će svedok, bivši službenik Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije (dalje u tekstu: MUP), svedočiti o "strukтури, metodima, merama i aktivnostima" službe državne bezbednosti Srbije (dalje u tekstu: BIA).²

2. Dana 22. jula 2011. godine, tužilaštvo je odgovorilo na Zahtev, protiveći se zatvorenoj sednici za Svedoka.³ Tužilaštvo tvrdi da je Svedok javno svedočio u predmetu *Tužilac protiv Milutinovića i drugih* i da je MUP napustio 2005. godine.⁴ Tužilaštvo dalje tvrdi da Srbija nije ispunila obavezu dokazivanja da očekivano svedočenje svedoka dotiče državne bezbednosne interese.⁵

3. Dana 16. avgusta 2011. godine, Veće je privremeno odobrilo pseudonim, izobličenje slike lica i glasa, kao i zatvorenu sednicu za svedočenje Svedoka.⁶ Svedok je svedočio 16, 17 i 18. avgusta 2011. godine.⁷ Dana 1. septembra 2011. godine, Veće je Srbiju pozvalo da dostavi podneske u kojim će precizno navesti delove transkripta koji bi, po njenom viđenju, trebalo da ostanu poverljivi i da dostavi detaljno obrazloženje zbog čega državni bezbednosni interesi ili bilo koja druga osnova opravdavaju da ti konkretni delovi transkripta i identitet Svedoka treba da ostanu poverljivi.⁸

4. Dana 28. septembra 2011. godine Srbija je zatražila da određeni delovi transkripta svedočenja Svedoka koji sadrže informacije koje bi identifikovale jedan broj bivših

¹ Zahtev Republike Srbije za zaštitne mere u vidu zatvorene sednice za svedočenje jednog svedoka, 15. jul 2011. godine (poverljivo), par. 1, 3-4.

² Zahtev, par. 2-3.

³ Odgovor tužilaštva na zahtev Republike Srbije za zaštitne mere u vidu zatvorene sednice za svedočenje jednog svedoka, 22. jul 2011. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor), par. 2, 14.

⁴ Odgovor, par. 3, 11-13.

⁵ Odgovor, par. 2, 8-10.

⁶ T. 13149-13150.

⁷ T. 13149-13353.

⁸ Poziv Republici Srbiji da dostavi dodatne podneske u vezi sa svojim zahtevom za zaštitne mere za svedoka DST-074, 1. septembar 2011. godine (poverljivo), par. 7, 9.

Prevod

operativaca ostane poverljiv.⁹ Srbija tvrdi da na osnovu njenog državnog zakonodavstva, bivši operativci BIA imaju pravo na istu zaštitu kao aktivni operativci u slučajevima kada su operativci, njihova rodbina ili njihova imovina u opasnosti kao rezultat njihovog angažovanja na službenim dužnostima.¹⁰ Javno obelodanjivanje identiteta bivših operativaca BIA može dovesti u opasnost te operativce i proizvesti pravnu obavezu za BIA da osigura njihovu bezbednost.¹¹ Pružanjem zaštite tim bivšim operativcima opteretilo bi se BIA kako u smislu ljudskih resursa tako i budžeta, što bi se odrazilo na sposobnost BIA za aktivan angažman na drugim dužnostima, čime bi se direktno ugrozili državni bezbednosni interesi Srbije.¹² Konačno, Srbija tvrdi da javno obelodanjivanje identiteta bivšeg operativca BIA, koji je ubijen pod nepoznatim okolnostima od strane nedintifikovanog(ih) počinioca(laca) može da dovede u opasnost njegovu porodicu.¹³

5. Dana 12. oktobra 2011. godine, tužilaštvo je odgovorilo protiveći se traženim redakcijama i tvrdeći da Srbija nije navela dovoljno opravdanje za to da identitet Svedoka i drugih bivših operativaca BIA ostane poverljiv.¹⁴ Tužilaštvo je takođe tražilo da se obelodane identitet i list s pseudonimom zaštićenog svedoka, uveden u spis kao dokazni predmet D333.¹⁵ Tužilaštvo smatra da su razlozi koje je Srbija navela, tj. zaštita identiteta bivših operativaca BIA, uopšteni, nedefinisani i odnose se uglavnom na privatne bezbednosne interese.¹⁶ Tužilaštvo tvrdi da Srbija nije pokazala kako javno obelodanjivanje prethodnog angažmana u BIA pre više od deset godina sada može da dovede u opasnost bivše operativce BIA, njihovu rodbinu ili njihovu imovinu.¹⁷ Tužilaštvo napominje da javni spis suđenja već pominje dva pojedinca kao bivše operativce BIA.¹⁸

⁹ Dodatni podnesak Republike Srbije u vezi sa njenim zahtevom za zaštitne mere za svedoka DST-074 u skladu s Pozivom Pretresnog veća I od 1. septembra 2011. godine, 28. septembar 2011. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Podnesak), par. 3-5, Dodatak A1, A2, A3, B1, B2.

¹⁰ Podnesak, Dodatak A1, A2, B1, B2.

¹¹ *Ibid.*

¹² *Ibid.*

¹³ Podnesak, Dodatak A2, A3.

¹⁴ Odgovor tužilaštva na Dodatni podnesak Republike Srbije u vezi sa njenim zahtevom za zaštitne mere za svedoka DST-074, 12. oktobar 2011. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor na Dodatni podnesak), par. 4, 7-8, 11, 14-15, 17-18.

¹⁵ Odgovor na Dodatni podnesak, par. 7, 18.

¹⁶ Odgovor na Dodatni podnesak, par. 8, 11, 14-15, 17.

¹⁷ Odgovor na Dodatni podnesak, par. 11, 17,

¹⁸ Odgovor na Dodatni podnesak, par. 11.

II. MERODAVNO PRAVO

6. Veće podseća i upućuje na merodavno pravo koje reguliše zaštitne mere na osnovu pravila 54*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), a kako je izneto u prethodnoj odluci.¹⁹

III. DISKUSIJA

7. Srbija je tražila zaštitne mere za Svedoka po osnovu da je on bivši službenik MUP-a. Srbija nije dovoljno objasnila, niti je to očigledno, kako bi javno obelodanjivanje identiteta Svedoka ugrozilo njegovu bezbednost, niti zašto bi potencijalna pretnja njegovoj bezbednosti bila državni bezbednosni interes, a ne privatni bezbednosni interes. Srbija nije obrazložila ni kako bi javno obelodanjivanje identiteta Svedoka otkrilo ili imalo uticaja na sredstva i metode koje BIA koristi prilikom prikupljanja obaveštajnih podataka. Na osnovu tvrdnji Srbije, Veće nije u stanju da zaključi da je identitet Svedoka potrebno držati poverljivim kako bi se zaštitili državni bezbednosni interesi Srbije. Shodno tome, privremene zaštitne mere u odnosu na identitet Svedoka se mogu ukinuti, a dokazni predmet D333 (list s pseudonimom zaštićenog svedoka) se može reklasifikovati kao javan.

8. Srbija je tražila zaštitu identiteta jednog broja bivših operativaca BIA pomenutih tokom svedočenja Svedoka. Srbija tvrdi da je BIA obavezna da pruži zaštitu bivšim operativcima BIA koji dođu u opasnost zbog svojih prošlih radnih zaduženja. Međutim, Srbija nije objasnila, niti je to očigledno, kako bi javno obelodanjivanje identiteta bivših operativaca BIA, za svakog od njih, uzrokovalo potencijalnu pretnju njihovoj bezbednosti tako da bi im bila potrebna zaštita. Srbija nije obradila verovatnoću i ozbiljnost potencijalne pretnje bezbednosti konkretnih operativaca koji se pominju u svedočenju Svedoka. Bez takvih informacija, nije jasno koje mere bezbednosti je potrebno da BIA preduzme kako bi osigurala njihovu bezbednost. Shodno tome, argumenti Srbije ne dokazuju da bi potreba za pružanjem takve zaštite, ukoliko se to pokaže nužnim, ometala sposobnost BIA da obavlja svoje druge dužnosti do te mere da bi to ugrozilo državne bezbednosne interese Srbije. U odsustvu dovoljno detaljnih argumenata, Veće smatra da Srbija nije dokazala kako bi se

¹⁹ Odluka po zahtevima Republike Srbije za zaštitne mere u vezi s dokumentima dostavljenim tužilaštvu, 7. oktobar 2011. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odluka od 7. oktobra 2011), par. 17-23.

Prevod

javno obelodanjivanje identiteta tih bivših operativaca BIA odrazilo na njene državne bezbednosne interese. Shodno tome, Veće ne može da zaključi da te informacije treba da budu redigovane na osnovu pravila 54*bis* Pravilnika.

9. Srbija je zatražila redigovanje informacija koje otkrivaju identitet preminulog bivšeg operativca BIA po osnovi da je ta osoba ubijena pod nerazjašnjenim okolnostima i da bi javno obelodanjivanje moglo da dovede u opasnost njegovu porodicu. Srbija nije dovoljno argumentovala zašto bi to bio državni bezbednosni interes, a ne privatni bezbednosni interes. Veće ne može da donese zaključak da ova informacija treba da bude redigovana na osnovu pravila 54*bis* Pravilnika. Ipak, argumenti Srbije ukazuju da se može pojaviti opasnost za porodicu preminulog. Veće odobrava redakciju imena preminulog bivšeg operativca BIA kako bi se zaštitila njegova porodica u interesu pravde, na osnovu pravila 79 Pravilnika.

10. Dokazni predmeti D334 i D335 (izjava Svedoka na osnovu pravila 92*ter* i beleška o pripremi Svedoka za svedočenje) privremeno su prihvaćeni kao zapečaćeni. Srbija nije podnela nikakve konkretne zahteve u vezi s ovim dokaznim predmetima. U svetlu prethodnog zaključka Veća u vezi sa zahtevima Srbije za zaštitne mere u odnosu na svedočenje Svedoka, D335 može se reklasifikovati kao javan. Paragraf 46 dokaznog predmeta D334 spominje preminulog bivšeg operativca BIA čiji identitet treba da bude zaštićen na osnovu pravila 79 Pravilnika. Stoga, dokazni predmet D334 mora ostati zapečaćen.

V. DISPOZITIV

11. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu člana 29 Statuta Međunarodnog suda i pravila 39, 54, 54*bis*, 75 i 79 Pravilnika, Veće

ODBIJA zahteve Srbije za zaštitne mere pseudonima i svedočenja na zatvorenoj sednici za Svedoka, kao i redakciju delova transkripta svedočenja Svedoka iz razloga državnih bezbednosnih interesa;

POVLAČI privremeno primenjene zaštitne mere izobličenja slike lica i glasa, s tim da se podrazumeva da se, iz tehničkih razloga, izobličenje ne može ukloniti s audio-vizuelnih snimaka svedočenja;

Prevod

UKIDA pseudonim privremeno određen svedoku;

UKIDA privremeno određeni poverljivi status dokaznim predmetima D333 i D335;

UKIDA privremeni poverljivi status onih delova svedočenja Svedoka u transkriptima od 16, 17. i 18. avgusta 2011. godine koji su održani na zatvorenoj sednici sledom zahteva Srbije za zaštitne mere za svedočenje Svedoka;

POJAŠNJAVA da ostaju poverljivi svi delovi svedočenja Svedoka koji su održani na zatvorenoj sednici sledom drugih zahteva za zaštitne mere;

NAPOMINJE, u istom kontekstu, da je tužilaštvo usmenim putem potvrdilo da treba da ostanu poverljivi T. 13266, red 11 - T. 13267, red 21, i T. 13276, red 19 - T. 13279, red 5, zbog korišćenja u sudnici dokaznih predmeta P406 i P2452, koji su oba privremeno prihvaćeni kao zapečaćeni;

UPUĆUJE tužilaštvo da obavesti Veće, u roku od dve nedelje nakon donošenja ove odluke, da li se poverljivost dokaznih predmeta P406 i P2452 i gorenavedenih delova transkripata sada može ukinuti, imajući u vidu ovu odluku Veća i njegovu odluku od 7. oktobra 2011. godine;

TAKOĐE NAPOMINJE, u istom kontekstu, ovoga da je Simatovićeva odbrana usmenim putem zatražila da T. 13222, redovi 8 - 17 ostanu poverljivi i **UPUĆUJE** Simatovićevu odbranu da obavesti Veće, u roku od dve nedelje od donošenja ove odluke, da li se sada može ukinuti poverljivost ovog dela transkripta;

NALAŽE zaštitne mere na osnovu pravila 79 u odnosu na bivšeg operativca BIA spomenutog u transkriptu od 16. avgusta 2011. godine, T 13193, redovi 7 i 21, i T. 13194, red 18, i **UPUĆUJE** Sekretarijat da shodno tome rediguje transkript i audio-vizuelni snimak svedočenja Svedoka;

UKIDA poverljivost odgovarajućih audio-vizuelnih snimaka u skladu s gorenavedenim;

ODLUČUJE da dokazni predmet D334 ostane zapečaćen;

Prevod

UPUĆUJE Stanišićevu odbranu da podnese javnu redigovanu verziju dokaznog predmeta D334 u skladu sa Odlukom po Zahtevu tužilaštva da se redigovane kopije poverljivih dokaznih predmeta prihvate kao javni dokazni predmeti, donetom 23. avgusta 2010. godine;

UPUĆUJE strane u postupku da pregledaju dokazne predmete podnete preko Svedoka koji su prihvaćeni i označeni radi identifikacije kao zapečaćeni u ovom predmetu, i da obaveste Veće, u roku od šest nedelja nakon donošenja ove odluke, da li poverljivost bilo kog od tih dokumenata sada može biti ukinuta;

PODSEĆA strane u postupku na njihovu trajnu obavezu da pregledaju sudski spis i zatraže promenu statusa kada je to vprimereno; i

UPUĆUJE Stanišićevu odbranu da podnese javni rezime izjave Svedoka na osnovu pravila 92ter, u roku od deset dana nakon objavljivanja ove odluke.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 19. januara 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]